

Beleidsregel herdenkingsplekken verkeersslachtoffer langs de openbare weg Lelystad 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Lelystad,

overwegende dat het college erkent dat het voor nabestaanden van een omgekomen verkeersslachtoffer van grote emotionele waarde kan zijn om op of nabij de plaats van het ongeval een herdenkingsteken te plaatsen, en dat het college daarom – met inachtneming van de belangen van verkeersveiligheid en zorgvuldig beheer van de openbare ruimte – onder voorwaarden bereid is toestemming te verlenen voor het oprichten van een dergelijk teken langs de openbare weg;

gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht

BESLUIT

vast te stellen: Beleidsregel herdenkingsplekken verkeersslachtoffer langs de openbare weg Lelystad 2025

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- aanvrager: een nabestaande van een omgekomen verkeersslachtoffer die namens de nabestaanden verzoekt om toestemming voor een herdenkingsplek.
- adoptieovereenkomst: overeenkomst die tussen de gemeente en de aanvrager wordt gesloten inzake het gebruik van de openbare ruimte als herdenkingsplek.
- herdenkingsplek: een gedenkteken voor een omgekomen verkeersslachtoffer langs de openbare weg in de directe nabijheid van de locatie waar het ongeval heeft plaatsgevonden.

Artikel 2 Verzoek

- Op verzoek van een aanvrager kan het college toestemming geven om een herdenkingsplek op te richten, mits aan de voorwaarden wordt voldaan zoals opgenomen in deze beleidsregel.
- Het college verleent slechts toestemming voor één herdenkingsplek per locatie.
- De aanvrager is voor de gemeente de contactpersoon namens de nabestaanden omtrent alles wat de herdenkingsplek aangaat. In de adoptieovereenkomst wordt opgenomen dat de aanvrager gehouden is om wijzigingen in de contactgegevens door te geven aan de gemeente.

Artikel 3 Adoptieovereenkomst

- De toestemming en voorwaarden voor de herdenkingsplek worden vastgelegd in een adoptieovereenkomst.
- De adoptieovereenkomst wordt gesloten voor een periode van 5 jaar. Deze periode kan op verzoek van de aanvrager met maximaal 5 jaar verlengd worden.
- In de adoptieovereenkomst worden (situationeel) afspraken vastgelegd die de veiligheid van nabestaanden, belangstellenden en de verkeersveiligheid van weggebruikers moeten waarborgen. Tevens worden in de adoptieovereenkomst afspraken over het beheer en onderhoud en over het (bij)plaatsen van objecten zoals bloemen en knuffels vastgelegd.

Artikel 4 Herdenkingsplek

- De herdenkingsplek wordt geplaatst op een door of namens de gemeente geplaatste tegel van maximaal 100 x 100 cm. De kosten voor aanschaf, plaatsing en verwijdering van de tegel komen voor rekening van de gemeente.
- Het college verleent medewerking aan de plaatsing van een herdenkingsplek indien de aanvrager bereid is de verantwoordelijkheid te dragen voor de realisatie, het in stand houden en het beheer en onderhoud van de herdenkingsplek, met inbegrip van de daaraan verbonden kosten.
- De hoogte van objecten op de herdenkingsplek bedraagt maximaal 60 cm.
- De herdenkingsplek mag geen gevaar opleveren voor de verkeersveiligheid of een belemmering vormen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Artikel 5 Onderhoud

In de adoptieovereenkomst wordt opgenomen dat de herdenkingsplek door of namens de aanvrager deugdelijk wordt onderhouden. Wanneer volgens de gemeente sprake is van achterstallig onderhoud zal de aanvrager worden verzocht binnen een redelijke termijn onderhoud te plegen. Als dit uitblijft, is de gemeente gemachtigd de adoptieovereenkomst tussentijds op te zeggen.

Artikel 6 Aansprakelijkheid

De plaatsing en aanwezigheid van de herdenkingsplek is voor risico van de aanvrager. De gemeente aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of veroorzaakt door de herdenkingsplek. Indien schade aan derden is veroorzaakt door de herdenkingsplek is de gemeente gemachtigd de adoptieovereenkomst tussentijds op te zeggen.

Artikel 7 Gewijzigde omstandigheden

Bij gewijzigde omstandigheden, zoals herinrichting van de openbare ruimte of bij verkoop van de grond, en er geen mogelijkheid is om de herdenkingsplek te verplaatsen naar een andere geschikte locatie in de directe omgeving, is de gemeente gemachtigd de adoptieovereenkomst tussentijds op te zeggen.

Artikel 8 Verwijdering

In de adoptieovereenkomst wordt opgenomen dat na afloop of opzegging de herdenkingsplek door of namens de aanvrager wordt verwijderd en als hier geen gevolg aan wordt gegeven deze voor rekening van de aanvrager door de gemeente verwijderd zal worden.

Artikel 9 Overgangsbepaling

Voor bestaande herdenkingsplekken kunnen in de adoptieovereenkomst afwijkende afspraken worden gemaakt.

Artikel 10 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na bekendmaking.
2. Met de inwerkingtreding van deze beleidsregel wordt de door het college op 18 februari 2003 vastgestelde richtlijnen 1 t/m 5 herdenkingsteken/ verkeersslachtoffers gelijktijdig ingetrokken.
3. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsregel herdenkingsplekken langs de openbare weg Lelystad 2025.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lelystad van: 8 juli 2025.

Hoogachtend,

het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester

Toelichting

Algemeen

Na een dodelijk verkeersongeval kan het plaatsen van een herdenkingsteken van grote waarde zijn voor de verwerking van verlies en het herdenken van de overledene. Het college erkent deze behoefte en biedt daarom onder voorwaarden ruimte om een herdenkingsteken op te richten langs de openbare weg. Dit wordt ook wel een bermmonument genoemd. Tegelijkertijd gelden er kaders ter bescherming van de verkeersveiligheid, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, en de publieke functie van de weg. De herdenkingsplek wordt daarom alleen toegestaan wanneer deze inpasbaar is in de openbare ruimte zonder onevenredige belemmering.

Beleidsafweging

Deze beleidsregel geeft invulling aan de beleidsvrijheid van het college zoals bedoeld in artikel 4:81 Awb. Er is gekozen voor toestemming middels een adoptieovereenkomst om maatwerk mogelijk te maken bij uiteenlopende situaties, met aandacht voor veiligheid, zorgvuldigheid en het menselijke aspect.

Juridische grondslag en verhouding tot overige regelgeving

Op grond van artikel 2.1, lid 1 van de Verordening Fysieke Leefomgeving Lelystad 2021 is het verboden de weg anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie. Indien wordt voldaan aan de adoptieovereenkomst wordt het gebruik van de weg geacht niet strijdig te zijn met dit verbod. Als het gebruik van de herdenkingsplek in strijd komt met de redelijke eisen van welstand kan handhavend worden opgetreden op grond van artikel 2.1, lid 1 onder b van de Verordening Fysieke Leefomgeving Lelystad 2021. Van deze mogelijkheid zal terughoudend gebruik worden gemaakt.

Reikwijdte

Deze beleidsregel is uitsluitend van toepassing op wegen in beheer en onderhoud van de gemeente Lelystad.